

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกของการติดต่อสื่อสารดังเช่นในปัจจุบันมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและศิลปะวิทยาการต่าง ๆ ระหว่างประเทศ แต่เนื่องจากแต่ละประเทศมีภาษาของตัวเอง และแตกต่างกันในแต่ละประเทศในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันจึงจำเป็นต้องมีการแปลข้อมูลจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่ง สำหรับประเทศไทย เมื่อต้องมีการติดต่อกับต่างประเทศ การแปลภาษามีความจำเป็นเช่นกัน โดยอาจมีการแปลภาษาไทยเป็นภาษาของประเทศนั้นหรือใช้ภาษาต่างประเทศที่เป็นภาษาสากลเป็นภาษากลางแทน แต่ไม่ว่าจะใช้ภาษาใดเป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสาร การแปลเป็นกระบวนการที่ขาดไม่ได้

ภาษาต่างประเทศที่ใช้กันมากที่สุดในประเทศไทยในปัจจุบันคือ ภาษาอังกฤษ ยิ่งกว่านั้น การใช้ภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นด้วย เนื่องจากประเทศกำลังเร่งรัดพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ทันกับอารยประเทศและมีการส่งเสริมการลงทุนจากทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยทั้งหมดนี้ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อเป็นส่วนใหญ่ (เสรี สมชอบ, 2542) และจากการสำรวจปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษในประเทศไทยพบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา ปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น สาเหตุเกิดจากการติดต่อกับต่างประเทศมากขึ้น มีการใช้เอกสารภาษาอังกฤษประกอบการประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ตำราและเอกสารวิชาการต่าง ๆ ก็ใช้ภาษาอังกฤษ (สิทธา พินิจวุฒล, 2542, หน้า 189) ดังนั้นการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และการแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษจึงมีบทบาทสำคัญมากในปัจจุบัน

นอกจากการแปลจะมีประโยชน์ในด้านวิทยาการและธุรกิจระหว่างประเทศแล้ว ยังมีประโยชน์ในด้านอื่นๆ อีกด้วย กล่าวคือ เป็นการเผยแพร่งานเขียนที่มีคุณค่า กระจายความรู้และประสบการณ์ระหว่างสังคมที่ใช้ภาษาต่างกันเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างบุคคลต่างชาติที่มีวัฒนธรรมต่างกันมาอยู่ร่วมกัน ยิ่งไปกว่านั้นการแปลยังสามารถใช้เป็นวิธีทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลได้ด้วยวิธีหนึ่งด้วย (สัญญาวิ สายบัว, 2540)

ด้วยเหตุดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ รวมทั้งมหาวิทยาลัยบูรพาจึงจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาการแปลขึ้น ทั้งจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยและจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม อย่างไรก็ตาม การแปลนั้นมิใช่เป็นเพียงแค่เอาคำที่มีความหมายตรงกันในภาษาหนึ่งแทนที่ในอีกภาษาหนึ่งเท่านั้น ผู้แปลควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปล (เชวง จันทระเชตต์, 2528) และ นิดา (Nida, 1964 อ้างถึงใน สัจฉริย สายบัว, 2540) ได้อธิบายถึงความสามารถในการใช้ภาษาว่า ต้องสามารถที่จะรู้ถึงความหมายที่แฝงอยู่ในเนื้อความนั้น ๆ และต้องมีความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างประโยคด้วย

แม้ว่าในปัจจุบันเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในงานแปลจะได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อช่วยในการทำงานแปล เช่น พจนานุกรม สารานุกรม เอกสารเฉพาะสาขาวิชา คอมพิวเตอร์ แต่นักแปลก็ยังพบปัญหาในการแปลอยู่เสมอ ดังเช่นที่ เจคอบสัน (Jacobson, 1969, อ้างถึงใน Hatim & Mason, 1990, p. 27) กล่าวถึงปัญหาในการแปลว่า เกิดจากความแตกต่างของภาษาสองภาษา ซึ่งแต่ละภาษานั้น มีความสามารถที่จะแสดงขอบเขตของประสบการณ์ของชุมชนทางวัฒนธรรมที่พวกเขาอาศัยอยู่ และมีการสร้างคำขึ้นใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับประสบการณ์ใหม่โดยการยืมคำ การเปรียบเทียบ และการสร้างคำใหม่ โดยมีโครงสร้างทางไวยากรณ์และโครงสร้างของคำบังคับให้ผู้ใช้ภาษาถ่ายทอดออกมาเป็นคำที่มีความหมาย ความแตกต่างกันของภาษาทำให้เกิดปัญหาในการแปลได้ เช่น การใช้สรรพนามบุรุษที่สามในภาษาอังกฤษ (he, she, it, they) ต้องคำนึงถึงเพศ และจำนวน (เอก-พจน์หรือพหูพจน์) แต่ระบบสรรพนามเช่นนี้ไม่ได้มีในทุกภาษา แต่ละภาษาก็มีการใช้สรรพนามที่แตกต่างกัน เช่น การใช้สรรพนามบุรุษที่สามในภาษาจีนไม่มีความแตกต่างกันเรื่องเพศ และในภาษาบาฮาซาของมาเลเซียมีคำสรรพนามบุรุษที่หนึ่งอยู่สองคำ การใช้ก็ขึ้นอยู่กับว่ารวมผู้พูดด้วยหรือไม่ เป็นต้น

ภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีความแตกต่างกันเช่นเดียวกัน และต่างกันตั้งแต่ระดับคำ วลี จนถึงระดับประโยค ดังนั้นในการแปลข้อความจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย หากผู้แปลไม่ศึกษาโครงสร้างทางภาษาของทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลดีพอจะทำให้เกิดความผิดพลาดในการแปลได้ เช่น ความหมายในฉบับแปลอาจคลาดเคลื่อนจากต้นฉบับ อรรถรส และบรรยากาศในต้นฉบับขาดหายไป เป็นต้น (สัจฉริย สายบัว, 2540) ยิ่งไปกว่านั้น สิ่งที่เป็นสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งคือความแตกต่างกันทางวัฒนธรรมซึ่งหากผู้แปลไม่เข้าใจวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับดีพอ ก็จะไม่สามารถถ่ายทอดให้กับผู้อ่านฉบับแปลเข้าใจได้ (ดวงดา สุพล, 2541)

ลักษณะสำคัญประการหนึ่งในการเขียนภาษาอังกฤษคือ Cohesion ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ทางคำศัพท์หรือทาง โครงสร้างที่ทำให้ส่วนต่าง ๆ ของข้อความสัมพันธ์กัน และผู้อ่านก็จำเป็นต้องตีความโดยอ้างอิงถึงคำหรือข้อความแวดล้อมในประโยคหรือในย่อหน้า (Baker, 1992) ความผิดพลาดในการแปลอาจเกิดขึ้นได้หากผู้แปลไม่มีความเข้าใจเรื่อง Cohesion (Newmark,

1981) ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า Cohesion เป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งที่ผู้แปลจำเป็นต้องคำนึงถึง ดังเช่นที่นิวมาร์ค (Newmark, 1987 อ้างถึงใน Baker, 1992, p. 180) กล่าวไว้ว่า “The topic of cohesion... has always appeared to me the most useful constituent of discourse analysis or text linguistics applicable to translation.” ซึ่งอาจสรุปคำกล่าวของนิวมาร์คได้ว่า Cohesion เป็นการวิเคราะห์ส่วนประกอบของข้อความที่มีประโยชน์มากที่สุดในการนำไปใช้ในการแปล

Cohesion อาจแสดงความสัมพันธ์ได้หลายลักษณะ แต่ที่พบได้มากที่สุดคือความสัมพันธ์ที่เป็นการอ้างอิงถึงคำหรือข้อความที่ได้กล่าวไว้ก่อนหน้า หรือเรียกว่า Anaphora (Halliday & Hasan, 1976) ซึ่งยังแบ่งได้อีกหลายชนิด แต่จากการวิจัยหรือการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยส่วนใหญ่แล้วนั้นมักจะทำการวิเคราะห์ Anaphora เพียงเรื่องการใช้คำสรรพนามเท่านั้น เช่น เชวง จันทรเขตต์ (2528, หน้า 74-75) กล่าวว่า คำสรรพนามมักสร้างปัญหาให้กับผู้แปลบ่อยๆ และมักพบมากในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเนื่องมาจากการใช้คำสรรพนามในภาษาไทยนั้นมีความยุ่งยากมากกว่า กล่าวคือ บุรุษสรรพนามในภาษาอังกฤษสามารถแปลเป็นภาษาไทยได้หลายคำ ดวงตา สุพล (2542, หน้า 70) กล่าวถึงการแปลสรรพนามว่า หลักเกณฑ์ทางไวยากรณ์ในการใช้สรรพนามของภาษาอังกฤษนั้นแตกต่างจากของภาษาไทย ผู้แปลต้องศึกษาให้เข้าใจและระมัดระวังในขณะแปล เป็นต้น

อย่างไรก็ตามยังมี Anaphora อีกหลายชนิดที่ทำหน้าที่เหมือนคำสรรพนามและอาจก่อให้เกิดปัญหาในการแปลได้เช่นกัน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิเคราะห์การแปล Anaphora ชนิดอื่น ๆ นอกเหนือไปจากสรรพนามในการแปลข้อความจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เพื่อวิเคราะห์ว่าผู้แปลในระดับที่เป็นผู้เรียนวิชาการแปลในสถาบันอุดมศึกษามีปัญหาในการแปล Anaphora ชนิดอื่น ๆ ด้วยหรือไม่ เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการแปลจะทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสที่จะปรับปรุงความสามารถในการแปลของตน ยิ่งไปกว่านั้น การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดและสาเหตุของข้อผิดพลาดในการแปลรวมทั้งการพยายามหาทางแก้ไขเพื่อหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดในการแปลนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นมากสำหรับการเรียนการสอนแปล นอกเหนือไปจากนี้ ผู้วิจัยยังมุ่งเน้นที่จะวิเคราะห์กลวิธีการแปล Anaphora จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของนิสิตด้วย เพื่อจะได้ทราบถึงกลวิธีในการถ่ายทอดความหมายของคำที่ใช้เป็น Anaphora จากภาษาอังกฤษกับภาษาไทยเพื่อนำไปสู่การแก้ไขข้อบกพร่องในการแปลของนิสิตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการแปล Anaphora ชนิดต่าง ๆ ของนิสิต

2. เพื่อจะได้ทราบว่านิสิตมีข้อผิดพลาดในการแปล Anaphora ชนิดใดมากที่สุด
3. เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแปล Anaphora ของนิสิตในการแปลระดับประโยคจาก

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้คือ

1. เพื่อจะได้ทราบลักษณะข้อผิดพลาดในการแปล Anaphora ชนิดต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาการแปลต่อไป
2. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้แปลปรับและเลือกใช้กลวิธีการแปล Anaphora ให้ถูกต้องเหมาะสม
3. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนเรียนหรือก่อนเข้ารับการฝึกอบรมการแปล เพื่อเป็นแนวทางในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนหรือการอบรมการแปล

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้มีดังต่อไปนี้ คือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เรียนวิชาการแปลเบื้องต้น (212361: Basic Translation) จำนวน 32 คน
2. ชนิดของ Anaphora ที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ตามหลักการแบ่งชนิดของ ฮัลลiday และฮาซัน (Halliday & Hasan, 1976) โดยแบ่งเป็น 4 ชนิดใหญ่ และแบ่งเป็นชนิดย่อยอีก รวมทั้งสิ้น 10 ชนิด ดังนี้

2.1 Reference

2.1.1 Personal reference

2.1.2 Demonstrative reference

2.1.3 Comparative reference

2.2 Substitution

2.2.1 Nominal substitution

2.2.2 Verbal substitution

2.2.3 Clausal substitution

2.3 Ellipsis

2.3.1 Nominal ellipsis

2.3.2 Verbal ellipsis

2.3.3 Clausal ellipsis

2.4 Reiteration

2.4.1 Reiteration ซึ่งประกอบด้วย Repetition, Synonym หรือ Near-synonym, Superordinate และ General word

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์การแปล Anaphora จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในระดับประโยคเท่านั้น
2. การศึกษาครั้งนี้ไม่นับรวมถึงการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ภูมิหลังทางการศึกษา เพศ หรือสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

นิยามคำศัพท์

การวิเคราะห์ หมายถึง การนำบทแปลของนิสิตกลุ่มตัวอย่างมาศึกษาหาข้อผิดพลาด และจำแนกตามประเภทของ Anaphora ที่กำหนดโดยฮัลลiday และฮาซาน (Halliday & Hasan, 1976)

ข้อผิดพลาด หมายถึง การที่ผู้แปลแปล Anaphora term ไม่ถูกต้องตามความหมาย ซึ่งอาจเกิดจากการแปลโดย

- ก. ใช้ความหมายประจำคำ Anaphora term ไม่ถูกต้องตรงตามบริบทในต้นฉบับ
- ข. อ้างอิงความหมายประจำคำ Antecedent ไม่ถูกต้อง
- ค. ละความไม่แปล ซึ่งทำให้ข้อความไม่ถูกต้องครบถ้วนตรงตามต้นฉบับ

Anaphora (รูปเอกพจน์ คือ anaphor) หมายถึง การใช้คำใดคำหนึ่งแทนคำวลี อนุพากย์ หรือประโยค ที่เกิดขึ้นหรือกล่าวมาก่อนแล้วในประโยคข้างหน้า มี 4 ชนิด คือ Reference, Substitution, Ellipsis, และ Reiteration

Reference เป็นการอ้างอิงถึงสิ่งที่ได้กล่าวมาแล้ว และเป็นความสัมพันธ์ในระดับความหมาย (semantic level)

Substitution หมายถึง การใช้คำเมื่อผู้เขียนหรือผู้พูดใช้เมื่อต้องการที่จะกล่าวถึงสิ่งที่ได้กล่าวมาแล้วด้วยคำอื่น เพื่อเลี่ยงการซ้ำคำเดิม

Ellipsis เป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในระดับเดียวกันกับ Substitution แต่เป็น Substitution ที่ไม่ได้แทนด้วยคำใด ๆ หรือเรียกว่าเป็น “Substitution by zero” ซึ่งเป็นการละคำที่ได้กล่าวถึงมาแล้ว มีความหมายเหมือนกัน คล้ายคลึงกัน คำที่มีความหมายกว้าง ๆ ครอบคลุมกล่าวแทนเพื่อเลี่ยงการใช้คำเดิม

Reiteration เป็นการใช้คำศัพท์ที่สัมพันธ์กับคำที่กล่าวมาแล้ว

Antecedent หมายถึง คำ วลี หรืออนุประโยคที่มีอิสระทางความหมาย ที่เกิดขึ้นหรือกล่าวถึงก่อน Anaphora term

Anaphoraterm หมายถึง คำหรือกลุ่มคำที่ไม่มีอิสระทางความหมายที่เกิดขึ้นหรือกล่าวถึงทีหลัง Antecedent การตีความจะต้องอ้างอิงถึง Antecedent ที่อยู่ข้างหน้า

ความหมายประจำคำ (lexical meaning) หมายถึง ความหมายโดยทั่ว ๆ ไปที่มีอยู่ในคำแต่ละคำเมื่อคำนับปรากฏตามลำพัง โดยปกติความหมายประจำคำจะนิยามไว้ในพจนานุกรม

กลวิธีการแปล หมายถึง วิธีการแปลจากภาษาต้นฉบับสู่ภาษาฉบับแปล

การแปลตรงตัว หมายถึง การแปลแบบคำต่อคำ โดยการเรียงลำดับความคิดตามการเสนอความคิดของต้นฉบับ ใช้โครงสร้างทางภาษาของภาษาต้นฉบับ

การแปลแบบเอาความ คือการแปลที่มุ่งเน้นให้ความหมายในฉบับแปลเหมือนกับในต้นฉบับ โดยใช้คำและโครงสร้างในภาษาฉบับแปล

การแปลตามความหมายประจำคำของ Anaphora term หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการแปลตามความหมายของคำที่ปรากฏอยู่ เช่น

The conjurer produced a rabbit from his hat.

นักมายากลจึงเอากะต่ายออกมาจากหมวกของเขา

แปลตามความหมายประจำคำของ Antecedent หมายถึง การแปลโดยใช้ความหมายต่อไปนี้

ก. การแปลโดยใช้ความหมายของ Antecedent เช่น

People have fought each other because of their beliefs. Many have willingly died because of what they have believed in.

มนุษย์ได้ต่อสู้กันเองเรื่อยมาก็เพราะความเชื่อถือนี้นี้แหละ มนุษย์จำนวนมากไม่น้อยที่เต็มใจสละชีพให้กับสิ่งที่เขายึดถือ

ข. การแปลโดยใช้ความหมายของคำใดๆ ที่ปรากฏแล้วในข้อความก่อนหน้า

Does it matter that I have to get all my information second-hand? I don't think so.

จะเป็นอะไรไหมถ้าฉันจะต้องรับข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากแหล่งรอง ฉันว่าคงไม่เป็นไรหรอก

ค. การแปลโดยใช้คำที่เป็นคำบ่งชี้ ซึ่งแสดงให้เห็นการกล่าวถึงคำหรือข้อความที่ได้กล่าวถึงมาก่อนหน้า เช่น แบบนั้น เช่นนั้น อย่างนั้น เป็นต้น เช่น

“What I do may end up helping others,” he replied. “I hope so, but, I just play golf for a living.”

“สิ่งที่ฉันทำอาจจบลงที่การช่วยเหลือผู้อื่น” เขาบอก “ฉันหวังว่าจะทำอย่างนั้น แต่ฉันเพียงแค่เล่นกอล์ฟเป็นอาชีพ”

แปลโดยการเพิ่มคำ เป็นการแปลที่มีการเพิ่มเติมคำเชื่อมต่างๆ เพื่อให้ข้อความมีความต่อเนื่องกัน การเพิ่มอาจทำได้ 2 ลักษณะคือ

ก. การเพิ่มคำเชื่อมโดยยังคงความหมายของ Anaphora term ไว้ เช่น

Anybody I’ve ever talked to for more than a few minutes know at least two things about me: I’m from Brooklyn, and I’m Jewish. That’s because I’m deeply proud of both.

ใครก็ตามที่เคยคุยกับผมแม้เพียงไม่นานก็จะรู้เรื่องผมอย่างน้อยสองเรื่องคือ ผมมาจากบรูคลินและผมเป็นชาวยิว ซึ่งนั่นเป็นเพราะผมภูมิใจในเรื่องทั้งสองเป็นอย่างมาก

ข. การเพิ่มคำเชื่อมโดยละหรือตัดทอนความหมายของ Anaphora term เช่น

Anybody I’ve ever talked to for more than a few minutes know at least two things about me: I’m from Brooklyn, and I’m Jewish. That’s because I’m deeply proud of both.

ใครก็ตามที่เคยคุยกับผมแม้เพียงไม่นานก็จะรู้เรื่องผมอย่างน้อยสองเรื่องคือ ผมมาจากบรูคลินและผมเป็นชาวยิว ซึ่งก็เป็นเพราะผมภูมิใจในเรื่องทั้งสองเป็นอย่างมาก

แปลโดยการละคำหรือตัดทอนคำ เป็นการละหรือไม่แปล Anaphora term ที่ปรากฏในต้นฉบับ เช่น

No cloud until one sunny morning when a little boy fell ill. Within 48hours the child was dead.

ไม่มีเมฆหมอกจนกระทั่งเช้าวันหนึ่งที่แดดทอแสงเจิดจ้า ลูกชายตัวน้อยเกิดล้มป่วยกะทันหันและ (ลูกชายตัวน้อย) เสียชีวิตใน 48 ชั่วโมง

การแปลโดยการแต่งคำ หมายถึง การใช้คำใหม่ที่ไม่ใช่ทั้งความหมายประจำคำของ Anaphora term หรือ Antecedent และยังไม่เคยปรากฏมาก่อนเลยในข้อความ เช่น

He, Ron and Hermione kept to themselves, working late into the night, trying to remember the ingredients in complicate poisons,....

เขา รอน และ เฮอร์ไมโอนี่อยู่กันสามคน ดูหนังสือจนดึก พยายามจำสูตรเครื่องปรุงยาต่าง ๆ ที่ซับซ้อน

การแปลโดยการปรับประโยค อาจทำได้ 2 ลักษณะ คือ

ก. การแปลที่ปรับประโยคจากประโยคปฏิเสธเป็นประโยคบอกเล่า

The first Sunday after the plane crash, Dianne and I attended Mass at the Church in Denver to offer thanks for the miracle of having survived, and prayers for those who **hadn't**.

วันอาทิตย์หลังจากเครื่องบินตก ไดแอนและฉันเข้าร่วมพิธีแมสที่โบสถ์ในเมืองเดนเวอร์ เพื่อขอบคุณปาฏิหาริย์ที่ทำให้รอดชีวิต และสวดมนต์ให้กับผู้ที่เสียชีวิต

ข. การแปลที่ปรับประโยคจากประโยคบอกเล่าเป็นประโยคปฏิเสธ เช่น

"Roberto is alive," he told his wife. "I knew he is."

"โรเบิร์ตไคยังมีชีวิตอยู่" เขาบอกภรรยา "ผมเชื่อว่าเขายังไม่ตาย"